

Už trúbí postilión

Doručovanie správ z jedného miesta na druhé má dlhú históriu. Siahla do staroveku, do prostredia Blízkeho a Ďalekého východu i Grécka a Ríma. V stredovekom období správy doručovali posovia priamo na to určené, no okrem nich i rôzne iné osoby ako furmani, povozníci, kupci, pútnici a iní.

Medznikom v historickom vývoji Slovenska bola bitka pri Moháči v roku 1526, kde padol vtedajší panovník Ľudovít II. Jagelovský. Následníkom na uvoľnený uhorský trón bol Ferdinand I. Habsburský (1526 – 1564). Po zvolení za uhorského kráľa začal budovať správu ríše. Namiesto starého posolského sprostredkovania informácií sa zaviedli pravidelné poštové linky. Poštová linka pozostávala z poštových staníc, pričom posol dopravil zásielku iba po susednú stanicu a potom sa vrátil naspäť. Najdlhšia poštová cesta v Uhorsku smerovala z Viedne, cez západné a stredné Slovensko na východ do Košíc a ďalej do Sibiu (Hermannstadt) v Sedmohradsku. Po roku 1556 stratou vplyvu Ferdinanda I. na Sedmohradsko časť z nej zanikla. Zachovala sa z nej trasa Bratislava – Košice. Na poštovej ceste boli medzi prvými poštovými stanicami aj Nitrianske Sučany a Nedožery-Brezany.

Jazdecký posol zo 17. storočia

Na tejto poštovej linke bolo 56 zastávok – poštových staníc. V roku 1564 sa korigovala pôvodná linka. Po tejto úprave boli zrušené poštové stanice v Nitrianskych Sučanoch i Nedožeroch-Brezanoch a namiesto nich boli zriadené v Horných Vesteniciach a Prievidzi. Existencia poštovej stanice v meste Prievidza podnietila rozvoj remeselnej výroby a obchodu. Prievidza sa umiestnením poštovej stanice stala dôležitá a zaujímavá i pre iné mestá, napríklad pre Banskú Bystricu, ktorá v tom čase ešte nemala poštové spojenie s touto poštovou cestou. Budova poštovej stanice sa nachádzala v severovýchodnom rohu súčasného Námestia slobody. Objekty poštovej stanice siahali až na niekdajší Drevený rínek.

Hlavnými administrátormi (správcami) pôšt pre poštové stanice na ceste Bratislava – Košice boli príslušníci rodiny Paarovcov. Po zdedení úradu maloletými synmi jedného z poštmajstrov boli pridelení k udržiavaniu uhorských pôšt správcovia. Na

hornej Nitre sa v roku 1613 stal takýmto správcom uhorských pôšt Juraj Leo, poštmajster v Bojniciach, Žabokrekochoch nad Nitrou a Horných Vesteniciach. Pravdepodobne v tom istom roku sa sídlo poštovej stanice prekladá z Prievidze do Bojníc, aj keď presný rok presídlenia nepoznáme. V roku 1823 sa poštová stanica premiestnila z Bojníc späť do Prievidze.

Otázka: **Kde bola v minulosti umiestnená budova pošty v Prievidzi?**

Spracovala: Anna Čechová

© Hornonitrianske múzeum v Prievidzi, Prievidza 2013